

#VANIKNAARWIJ

Voor de aftrap van hun nieuwe campagne #vaniknaarwijn wist VvAA met één filmpje direct de vinger op de zere plek te leggen.

Hiermee openen ze de dialoog: hoe gaan wij eigenlijk met elkaar om in de zorg? We spreken hierover met traumachirurg en voorzitter van VvAA **MARIJN HOUWERT**.

Het begon allemaal toen neurochirurg Marike Broekman op het schoolplein met Marijn aan de praat raakte over het vertrek van haar collega Annick Kronenburg. Een belangrijke reden voor dit vertrek was de werkcultuur in het ziekenhuis. Ze besloten om met z'n drieën onder het genot van een kop koffie hierover verder te praten. Tijdens dit gesprek bedachten ze hoe we in het ziekenhuis beter met elkaar om kunnen gaan.

POSITIEVE BENADERING

Om bij een toenemende werkdruk de zorg leuk te houden en de uitstroming van talent te voorkomen, is volgens Marijn een werkklimaat nodig waarin mensen elkaar op hun gedrag en beslissingen durven aan te spreken en gelijkwaardig met elkaar omgaan. Hiërarchie is wat hem betreft nog altijd onmisbaar in het ziekenhuis, maar het moet wel een doel dienen. Het moet niet als excuus gebruikt worden om jezelf straffeloos af te reageren op anderen. "Ik ben er stellig van overtuigd dat er maar weinig mensen zijn die 's ochtends hun bed uit komen met de gedachte 'laat ik eens even lelijk gaan doen'", meent Marijn. "De meeste mensen deugen en zeker in de

zorg." Zo kwam het idee van de campagne #vaniknaarwijn op tafel. Uiteindelijk was het Berend van Doorn, aios chirurgie, die met één filmpje feilloos een belangrijk spanningspunt wist bloot te leggen. In dit filmpje is een chirurg te zien die weinig geduld heeft met de arts-assistent die aan het hechten is, en gefrustreerd wegloopt als die zijn botte instructies niet meteen opvolgt. Even later krijgt de chirurg op de padelbaan van zijn jonge instructeur precies dezelfde instructie, maar dan op een vriendelijke manier. We zien dan bij hem het besef ontstaan hoe essentieel die positieve benadering is. Om in de woorden van Johan Cruijff te spreken: 'Je gaat het pas zien als je het door hebt'. Dit filmpje en de campagne als geheel zijn bedoeld om het gesprek dat Marijn, Marike en Annick begonnen zijn, voort te zetten tussen zorgprofessionals in het hele land. En dat is tot nu toe goed gelukt: bij VvAA stromen de telefoontjes en berichten binnen.

ZEG MAAR 'JE'

Naar aanleiding van het eerste filmpje hebben al meerdere bestuurders aangeklopt bij VvAA om te vragen hoe ze #vaniknaarwijn in praktijk kunnen brengen. Marijn heeft daar

een duidelijk antwoord op: “Het leuke is: je hoeft niet zoveel te doen. Je moet vertrouwen hebben in je mensen en de dialoog faciliteren. Daarmee kom je een heel eind. En ja, helaas zitten daar soms mensen bij die écht niet passen bij de cultuur die je samen wilt creëren. Daar moet je eerlijk over zijn en dan ook durven handelen.” Uiteraard kost een echte cultuurverandering tijd en vraagt het om een nieuwe generatie die geen genoeg meer neemt met de huidige omgangsvormen. Maar een eerste, concrete stap kunnen we morgen al zetten, namelijk elkaar aanspreken met ‘je/jij’ en een voor- naam. Niet alleen artsen onderling, maar alle zorgverleners in en buiten het ziekenhuis. Daarmee halen we ook een drempel weg om elkaar aan te spreken op de momenten dat het er echt toe doet. Als voorbeeld noemt Marijn hoe SEH-verpleegkundigen op de traumakamer in zijn ziekenhuis omgaan met jonge arts-assistenten. “Die zijn zó goed in hun vak. Als daar een jonge dokter staat waarvan ze vinden dat die dingen doet die niet door de beugel kunnen, dan krijgt die het vierkant voor z’n kiezen, op een hele goede en directe manier. En dan krijgt die daarna een arm om zich heen.”

TIP

Bekijk het filmpje uit de campagne #vaniknaarwijn

DE VOLGENDE FASE

Om hen te helpen bij het uitvoeren van de campagne hebben Marike, Annick en Marijn een tiental ambassadeurs gekozen. Dit zijn artsen uit allerlei specialismes uit het hele land die de boodschap #vaniknaarwijn dagelijks uitdragen in hun werk. Samen met andere zorgprofessionals, professionals buiten de zorg en een schrijver zullen ze een boek uitbrengen met daarin concrete handvatten om de zorg nog leuker en beter te maken. Er zullen ook nieuwe filmpjes uitkomen, waarvan in elk geval één zich focust op knelpunten in de eerstelijnszorg. Daarnaast verschijnen er dit jaar blogs in Arts en Auto die met het thema te maken zullen hebben. Ten slotte is het de bedoeling om een manifest te publiceren met vijf tot tien standpunten en dat met handtekeningen eronder aan te bieden aan relevante partijen, zoals ziekenhuisbestuurders en het ministerie van VWS.

WE DOEN HET SAMEN

In het UMC Utrecht legde Marijn al langere tijd de nadruk op ‘wij’ door onder andere de klassieke constructie van opleider en plaatsvervangend opleider los te laten. In plaats daarvan werkte hij samen met Raechel Toorop als duo-opleider en verzamelden ze een opleidersteam om hen heen. Hierdoor ontstond een opleidingsvisie die breed gedragen werd in de regio en konden er echte stappen gemaakt worden, ook in de sollicitatieprocedure. “Een promotie is voor ons geen conditio sine qua non. Je kunt bijvoorbeeld ook een maatschappelijk profiel”, licht Marijn

‘Je moet vertrouwen hebben in je mensen en de dialoog faciliteren’

Marijn Houwert

toe. De aios hebben in zijn tijd als opleider ook meer inspraak gekregen in hun eigen opleiding. Niet alleen is het normaal om de opleiding parttime, in dit geval vier dagen, te volgen, maar daarnaast is het vanaf het derde jaar mogelijk om een dag per week aan extracurriculaire ontwikkeling te besteden. Dit kan gaan om wetenschappelijk onderzoek, onderwijs of een andere invulling. De differentiatie in de laatste twee jaar kan de aios zelfs geheel personaliseren door een eigen plan voor te leggen aan de regionale opleidingscommissie. Dat jonge artsen behoefte hebben aan vernieuwingen zoals deze, blijkt wel uit de toename van het aantal aanmeldingen voor de opleiding chirurgie in de regio Utrecht. Omdat de opleiding goed loopt en ze een sterk opleidersteam hebben gevormd, besloot Marijn begin dit jaar dat het tijd was voor een nieuwe uitdaging als voorzitter van VvAA. Want hoewel hij de chirurgie geweldig vindt, vindt hij het nog mooier om voor alle zorgverleners iets te kunnen betekenen.

LAAT JE STEM HOREN

Wat begonnen is met één gesprek tussen gelijkgestemde medisch specialisten, is uitgemond in een landelijke beweging. En als het aan Marijn en VvAA ligt, is de campagne #vaniknaarwijn pas het begin. Door de dialoog te ontketenen over het werkklimaat en de onderlinge samenwerking, is de hoop uiteindelijk een cultuurverandering in gang te zetten die van groot belang is voor onze generatie. “Want als jullie afhaken, dan hebben we een uitdaging met elkaar. Laat je stem horen. Jullie doen ertoe”, besluit Marijn. ☺